

10.2.2022

COMUNICARE CĂTRE MEMBRI

Subiect: Petiția nr. 0989/2020, adresată de Yamina Saheb, de cetățenie franceză, privind necesitatea de a include, în legislația de mediu a Uniunii Europene, măsuri de stopare a protecției investițiilor străine în combustibili fosili

1. Rezumatul petiției

Petiționara arată că UE și statele sale membre au aderat încă din 1998 la Tratatul privind cartă energiei, care protejează investițiile străine în combustibili fosili prin arbitraj privat. Petiționara consideră că, în practică, cei care obțin profit din combustibili fosili pot folosi sistemul paralel de justiție al arbitrajului privat pentru a cere despăgubiri foarte ridicate pentru modificările legislației care pot afecta așteptările „legitime” ale investitorilor străini. Petiționara pretinde că Tratatul privind cartă energiei contravine Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), deoarece permite existența unor astfel de litigii în UE și mărește costul acțiunilor climatice și al tranziției energetice. Contribuabilii din UE sunt principalele victime ale Tratatului privind cartă energiei. Formatul actual al Tratatului privind cartă energiei este conceput ca un instrument care să le permită grupurilor de interese să protejeze industria combustibililor fosili. Petiționara consideră că UE și statele membre ar trebui să își ia în serios angajamentele privind neutralitatea climatică și să acționeze în consecință. Propunerea de Lege europeană a climei ar trebui să fie modificată astfel încât să includă dispoziții privind stoparea protecției investițiilor străine în combustibilii fosili.

2. Admisibilitate

Declarată admisibilă la 15 decembrie 2020. Comisia a fost invitată să furnizeze informații [articolul 227 alineatul (6) din Regulamentul de procedură].

3. Răspunsul Comisiei, primit la 10 februarie 2022

În general, Comisia ar dori să sublinieze faptul că UE și statele sale membre își iau în serios angajamentele privind neutralitatea climatică. Astfel cum se menționează în Concluziile

Consiliul privind diplomația în domeniul climei și al energiei din 25 ianuarie 2011, UE este ferm hotărâtă să asigure conformitatea politicii sale externe cu ambiția sa în materie de climă și a subliniat în special nevoia stringentă de a se realiza progrese în negocierile pentru modernizarea Tratatului privind Carta energiei (TCE). UE va descuraja toate investițiile noi în proiecte de infrastructură energetică bazate pe combustibili fosili, cu excepția cazului în care acestea sunt pe deplin coerente cu o traiectorie ambițioasă și clar definită către neutralitatea climatică, în conformitate cu obiectivele pe termen lung ale Acordului de la Paris și cu cele mai bune cunoștințe științifice disponibile.

În ceea ce privește TCE, încă de la început, dispozițiile TCE referitoare la protecția investițiilor protejează nu numai combustibilii fosili, astfel cum afirmă petiționara, ci și investițiile legate de energia din surse regenerabile. De fapt, în prezent, aproximativ 60% din toate arbitrajele în materie de protecție a investițiilor sunt legate de energia din surse regenerabile.

În plus, Comisia ar dori să sublinieze că, la 15 februarie 2021, pentru a alinia TCE la Acordul de la Paris și la Pactul verde european, Uniunea Europeană și statele sale membre au prezentat secretariatului Tratatului privind Carta energiei o propunere de text al UE privind o definiție revizuită a „activității economice în sectorul energetic”. Acest document constituie o contribuție suplimentară la propunerea de modernizare a TCE, trimisă secretariatului TCE la 19 mai 2020, care tratează în principal aspecte legate de comerț și de protecția investițiilor și conține, în special, o propunere privind consolidarea dreptului părților contractante de a adopta reglementări în conformitate cu politicile lor în materie de energie, climă și mediu. Textul propunerii UE este disponibil la adresa: https://ec.europa.eu/energy/sites/default/files/eu_submission_-_revised_definition_of_economic_activity_in_the_energy_sector.pdf

Prin această contribuție se propune modificarea TCE, prin eliminarea treptată și excluderea protecției investițiilor în combustibilii fosili. Această propunere a fost discutată în mai multe rânduri în cursul celor șase runde de negocieri care au avut loc în 2021.

Pentru UE, excluderea protecției investițiilor pentru investițiile existente s-ar aplica după zece ani de la intrarea în vigoare sau de la aplicarea provizorie a modificărilor aduse tratatului, dar nu mai târziu de 31 decembrie 2040.

Noile investiții, și anume investițiile în combustibilii fosili realizate după intrarea în vigoare a tratatului modificat, nu ar mai fi protejate de TCE, cu excepția investițiilor specifice în proiecte de producere a energiei electrice din gaze naturale și în conducte, care ar continua să beneficieze de protecția TCE fie până la 31 decembrie 2030, fie timp de zece ani de la intrarea în vigoare a modificărilor aduse tratatului (dar nu mai târziu de 31 decembrie 2040).

Atunci când a transmis secretariatului TCE propunerile menționate mai sus, care vor constitui acum baza viitoarelor negocieri, UE a acționat în conformitate cu obiectivele sale pe termen lung privind tranziția energetică și clima și intenționează să susțină TCE numai dacă acesta vizează exclusiv investițiile necesare pentru sprijinirea tranziției către un sistem energetic neutru din punct de vedere climatic.

Revizuirea cu succes a tratatului ar fi un exemplu concret de acțiune a UE la nivel internațional în domeniul climei și al energiei. De asemenea, aceasta ar extinde obiectivele politicii interne

---

¹ <https://www.consilium.europa.eu/media/48057/st05263-en21.pdf>

a UE în materie de energie și climă, inclusiv cele ale Pactului verde european, la un tratat multilateral.

În ceea ce privește poziția petiționarei referitoare la aplicarea mecanismului de soluționare a litigiilor dintre investitori și stat în temeiul TCE, și anume între investitorii din UE și statele membre ale UE, Comisia reamintește poziția sa de lungă durată cu privire la această chestiune. În special, Comisia a precizat în Comunicarea privind protecția investițiilor în interiorul UE din 19 iulie 2018² și în numeroase intervenții *amicus curiae* în fața tribunalelor de arbitraj că, în opinia sa, TCE nu conține o clauză de arbitraj aplicabilă în cazul unui litigiu între investitorii unui stat membru și un alt stat membru. Este important de remarcat faptul că, în cauza C-741/19 Republica Moldova/Komstroy, Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) a precizat într-adevăr că articolul 26 din TCE nu se aplică litigiilor dintre părțile din interiorul UE. În special, aceasta înseamnă că investitorii dintr-un stat membru nu pot iniția o procedură de arbitraj împotriva unui alt stat membru în temeiul articolului 26. Astfel, Curtea a confirmat poziția adoptată de Comisie încă de la apariția problemei aplicării în interiorul UE a articolului 26 din TCE.

După cum s-a menționat mai sus, există o nevoie stringentă să se realizeze progrese în negocierile pentru modernizarea TCE, iar UE depune eforturi susținute pentru a realiza acest lucru. Deși Legea europeană a climei este un element-cheie al Pactului verde european, nu este oportun ca mandatul pentru negocieri să fie stabilit pe baza Legii climei, deoarece există proceduri specifice în acest sens.

Concluzie

Petiționara este invitată să consulte contribuția UE privind definiția „activității economice în sectorul energetic” transmisă secretariatului TCE la 15 februarie 2021 și discutată în cadrul rundelor de negocieri pentru modernizarea TCE, care au avut loc în 2021. Acest document abordează multe dintre aspectele semnalate de petiționară.

---

² Disponibilă la adresa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:52018DC0547>).